

dičinam iz Ljutomera ter popolnoma zadovoljen sklence lepo in važno zborovanje. Po zborovanju napotili so se nekateri proti domu, drugi pa so ostali v prijazni zabavi in veseli družbi v Lebaričevi gostilni, kjer so nam Cezanjevske vrle gospodinje prav žmahne gibanice pripravile. Bog živi vrle slovenske matere! Bog pa daj, da bi ta shod in bralno društvo obrodilo obilno dobrega sadú!

Iz Veržeja. (Bralno društvo.) Tudi v našem trgu smo se začeli po malem gibati. Resen je, da smo dremali do zdaj in zato se nam je lahko približal sovražnik in med nas zasejal ljuliko. Hvala Bogu, da smo to nesnago še o pravem času spoznali. Za takšne smeti ne sme biti pri nas prostora. Sklenoli smo, da si osnujemo bralno društvo, katerega pravila je slavno c. kr. namestništvo že odobrilo in potrdilo. V kratkem se bode ustanovilo in začelo svoje delo. To je gotovo za nas zelo imeniten dogodek in naš trg si ga mora z zlatimi črkami zapisati v svojo zgodovino. In čemu pa je bralno društvo? Namen bralnega društva je najlepši in najkoristnejši. Naročilo si bode poštenih in dobrih časopisov in knjig svojim udom v pouk in zabavo. S čitanjem si pridobiva vsak človek omike in znanja in tega je dandanes pač vsakemu potreba. Iz časopisov bomo poizvedávali različne novice in dogodke, ki se godijo po širnem svetu. Spoznavali bomo, kaj se vse vrši po naši lepi državi avstrijski; tudi tega je silno potreba, kajti kdor hoče biti dober in zvest avstrijanec, mora pač poznati imenitne dogodke naše države. V časopisih bomo tudi čitali, kaj delajo in počinjajo naši slovenski bratje po domovini. Časopisi nas bodo poučevali in nam kazali, kako se mora dandanes naš narod vojskovati proti nemškutarskim sovražnikom, ki nam hočejo zatreti naš prelep materinski jezik in ki nas hočejo napraviti za hlapce na naši zemlji. Časopisi in knjige bodo od zdaj naši ljubi prijatelji, ki nas bodo dramili in budili za milo slovensko domovino. In tako se bode začela močnejše in močnejše razvijati ljubezen do predragga jezika, katerega smo podedovali od zlate naše matere. Bralno društvo nam mora postati središče, okoli katerega se bomo vsi s spoštovanjem in z ljubeznijo zbirali. Posebno po nedeljah in po svetkih po službi božji bomo imeli zato najlepšo priliko. Ne bomo po krémah pijančevali in denar zapravljali, marveč kratkočasili in razveseljevali se bomo pri časopisih in knjigah ter se pogovarjali med seboj o poštenih in hasnovitih stvaréh. Vsi tržanje, ki čutimo v sebi še pošteno in nepokvarjeno slovensko kri, ki ljubimo iz vsega srca svojo slovensko domovino in mili naš materinski jezik, vsi pristopimo zdaj kot udje bralnemu društvu. Z največjim veseljem in s prijateljsko odkritosrčnostjo vabimo pa

tudi drage slovenske brate iz sosednih nam vasi, naj tudi oni pristopijo kot udje našemu društvu. In tako si bomo s čitanjem dobrih in poštenih časopisov bistrili um in pamet, bogatili si omiko in znanje ter si blažili srcé. Tržanje in okoličanje, združimo, zedinimo se sebi v hasek in korist, naši prelepi domovini slovenski pa v čast in slavo!

Iz Mestinja. (Krčma, selitev.) Zaduji dan maja proti večeru šel je slov. veleposestnik F. D. s svojim tovarišem iz Šmarja mimo krčme, ki ima napis „Krčmar in sedlar“, proti domu. Človek bi si mislil: no tukaj je gotovo slov. oštarija, ali ona sta izpoznala precej, da ni, kajti krčmar kliče nju v svojo krčmo v nemščini. In popotnika se res dasta pregovoriti, misleč si: ali so tu res Nemci doma? In v resnici, v krčmi je bilo vse nemški, krčmar in njegovi gosti so le nemščino lomili, kakor tam v nemškem „rajhu“ ter sta ona jo zato v kratkem pobrisala. Ta krčmar se naseli zdaj na svoje posestvo v Lemberg in Lemberžanom ga priporočamo, makar za župana. Na njegovo mesto pa pride g. Vincenc Jančič, c. kr. žandarm v pokoji; od njega se nadejamo, da bo slov. kmete v slovenskem jeziku sprejemal in z njimi slovensko občeval.

Politični ogled.

Avstrijske dežele. Sedaj je blizu že gotovo, da postane avstrijska vlada popolnem liberalna ter prejde v roke nemških liberalcev, če tudi še ostane nekaj časa grof Taaffe njej na čelu. Nemška levica se je vrgla grofu v roke in kaj hoče on druga, kakor da jo pritise na svoje liberalno srce? Brž ko ne pa bode tudi v tem resnica basen „o lisiici in ježi“. — V prihodnjem tednu začne se v drž. zboru razprava o drž. proračunu za tekoče leto. O njej pa brž ne bode veliko hrupa, k večjemu bode ga nekaj od strani mladočeskkih poslancev ali to bode „neyihta v lonci“, brez nasledkov. — Nova postava, ki odpravi mostnino na drž. cestah, dobi k malu najvišje potrjenje. Ne pričakujte pa od nje veliko polajšanja, kajti mitnina še ostane. — Liberalcem bode v oči katol. shod v Gradci in zato pravijo, da ni bilo na njem veliko odličnih Nemcev. Se ve, da so njim odlični možje le liberalci, tacih pa pač v resnici ni bilo na shodu. — Baron Morsey, poslanec štajarskih nemških kmetov v drž. zboru, kaže se izvrstnega zagovornika kmečkih potreb. — Da se volilna postava na Koroškem spremeni na korist slov. volilcev, za to je sedaj veliko upanja, ker so tudi konservativni nemški poslanci za to. — „Slov. društvo“ na Kranjskem je uni dan porodilo „narodno-napredno stranko“; glasilo jej bode poleg „Slov. Naroda“ še novi listič z imenom

„Rodoljub“. Trezni slov. svet se vpraša: kaj bomo s tolikimi listi? Kar jih imamo že sedaj, ne bilo bi škode, ko bi jih bilo za polovico manj; če ima človek prepolno mizo, nobena jed mu ne diši, torej tudi ne tekne dobro. — Grof Coronini je tudi v prihodnje predsednik c. kr. kmetijske družbe za Primorje, poleg tega je tudi dež. glavar ter poslanec v drž. zboru. Ali je pač kos vsem opravilom, ki jih dobi v teh svojih častnih službah? — Ker imajo v Trstu Lahi skorej vsa obč. zastop v svojih rokah, zato se godi slov. prebivalcem od njih sila, najbolj pa v ljudskih šolah. V njih se uči po mestu samo laški, zunaj pa že tudi skorej tako; čisto slov. ljudske šole ne trpi laška kri. — Dr. Vergottini, ki je od laške komisije po krivem dobil drž. poslanstvo za Istro, je to čast odložil, sicer bi ga bili iz drž. zbora izpodili. — Svitli cesar pride te dni v Reko ter se delajo velike priprave za to, da ga vzprejme mesto, kar največ more, sijajno. — Hrvaški sabor je vzprejel brez dolžje razprave postavo, katera določi razdelitev zemljiške odveze med hrvaško in ogersko deželo. Postava je Hrvatom več ali manj na škodo. — V ogerskem drž. zboru sme vsak poslanec govoriti, kolikorkrat mu je ljubo. To pa bode sedaj krivo, da se dožene nova postava o politični upravi more biti še le v pozni jeseni, kajti nekaj poslancev je ne mara in ti bodo v eno mer govorili, to se pravi, tako dolgo, kakor bodo najdalje mogli, vse eno, če jih kdo posluša ali ne. To je smešno in žalostno ob enem, prav madjarsko.

Vunanje države. V večno mesto t. j. v Rim ne prihaja več toliko tujcev, kolikor jih je bilo v prejšnjih časih, ko je bilo mesto v rokah glavarjev sv. katol. cerkve. Vsled tega pa se širi v mestu čedalje bolj siromaštvo, lazaronov ali beračev je zato tudi zmerom več v nadlego domačim in tujcem. — Po Italiji, zlasti po gornji je bil v jutru 7. junija več ali manj hud potres ter se je več hiš podrlo, največ okoli Verone. — Knez Rudini, prvosednik v vladi kralja Umberta, obnaša se možato nasproti iredentovcem; knez najbrž ni freimaurer, zato pa mu delajo freimaurerji na vsih straneh težave. — V glavnem mestu francoske republike, v Parizu so dozidali veliko cerkev Sreca Jezusovega ter je bilo nje posvečevanje v petek in sicer prav slovesno. Republikancem to ni bilo po volji, toda zabraniti tega tudi niso mogli. — V Londonu dobijo zopet strike in sicer ustavijo vozniki na konjski železnici delo, se ve, da zato, ker imajo preveč službe, do 16 ur na dan. — Nesrečni vodja Ircev, Parnell je neki tudi denarja zapravlil, do katerega ni imel pravice. Greh si išče pa tudi najde tovariša. — Nemški cesar Viljem II. rad potuje in tokrat gre v Anglijo, k svoji

„stari materi“ Viktoriji, angleški kraljici. — V Moskvi, na Ruskem, imajo veliko razstavo in ogledal si jo je tudi car, najbolj ga je neki zanimala razstava francoskih obrtnikov. — V Srbiji se je shod liberalcev izrekel zoper iztiranje kraljice Natalije, ali to ji pomaga le malo, ker je liberalna stranka po svojem številu majhna, brez moči. — Turški sultan moral je 200.000 dinarov izplačati roparjem, ki so zajeli cel železniški vlak ter so potovalce, največ nemške, gnali s seboj v goščo, dokler bi se jim ne plačala ona vsota denarja za nje. Ko so roparji denar prejeli, izpustili so hitro svoje jetnike. Kaj ne, da je veselo potovati po Turskem? — Gledé na svoje naselbine v Afriki ste si bili Anglija in Luzitanija prišli na vs križ, toda sedaj ste se poravnali brez vojske. — Na otoku Haiti pri južni Ameriki, je vzbruhnila ustaja; general Hipolyte je zaprl 80 ljudi, ker so na sumu, da so počeli zaroto zoper vlado. — Iz Chicage, v severni Ameriki, prejeli smo naerte tamošnje razstave za leto 1893 in če jo sedimo po teh, bode razstava v resnici velikauska, kakor je mogoča le v Ameriki.

Za poduk in kratek čas.

Vinski sód.

(Pravljica, spisal Fr. Kresnik.)

(Konec.)

Odšel je tedaj z doma po svetu. Ko nekaj časa hodi, pride do krasne graščine. Dolgo je ogledoval prelepo poslopje, ko pride mimo gosp. graščak in vpraša ga, kaj in kdo da je, in kam da gre. Na kratko mu naš brat razloži svoj stan. Gospod mu pa pravi: Jaz potrebujem ravno enega hlapca, bi-li ne hotel ti mene služiti? S srčnim veseljem mu obljubi naš brat, da hoče.

Stopil je tedaj v službo. Dobro mu je bilo. Bilo je pa na graščini mlado dekle, edina hči graščaka, ki je bil že vdovec. Ko je dekle videlo našega mladeniča, brž se vname ljubezen v njé mladem srci do njega. Dolgo je to prikrivala, a slednjič se ni mogla več premagovati in razodela je očetu, da je sklenila mladega hlapca vzeti za moža, ker drugače ne more biti srečna in zadovoljna, naj poreče svet, kar hoče.

Graščaku pa se je njegov novi hlapec zavoljo svoje ljubeznjivosti, pridnosti, poštenosti in zavoljo svojega bistrega uma vrlo dopadel, zato je djal: Ljuba moja hči, veseli me srčno tvoj sklep; jaz sem vže star in ne vem, kako dolgo bom še živel na svetu; predno pa umrjem, rad bi videl tebe srečno. Res, da je tvoj izvoljeni ženin priprost hlapec, pa kaj to dé, ker je pohlevne duše, bistro glave in ljubeznjivega srea! Upam da, te bo ljubil in spoštaval iz